

Dr. Fejes Szabolcs

Javaslat az étrend-kiegészítők használatának biztonságosabbá tételére – I. rész

Az Állami Számvevőszék 2021. évben alapos elemzést (továbbiakban ÁSZ elemzés) készített a gyógyszerek túlfogyasztásáról és az étrend-kiegészítők forgalmazásával kapcsolatos kockázatokról¹. Az elemzés átfogó képet ad a hazánkban kialakult helyzetről. Megállapítja, hogy az étrend-kiegészítők gyártásával, forgalmazásával, alkalmazásával kapcsolatban mind az egyén, mind a társadalom szintjén kockázatok vannak. Paradigmaváltást javasol a helyzet javítására. Az Országgyűlés 2023-ban – hasonló megfontolásból – egy törvénymódosítást fogadott el, amely a részletszabályok megalkotására rendelet megjelentetését teszi lehetővé.

Az MGYK az ÁSZ elemzés következtetéseit és a törvénymódosítás szempontjait messzemenően figyelembe véve alakította ki céljait és cselekvési programját. Erre vonatkozóan 2021-ben az ÁSZ elemzéséhez kapcsolódóan, majd 2023-ban komplett javaslatcsomagot készített és juttatott el a politikai döntéshozókhoz, továbbá 2024 tavaszán a mezőkövesdi vándorgyűlésen is részletesen foglalkozott a kérdéssel.

Az alábbi – két részben megjelenő – elemzés és javaslat a vándorgyűlésen elhangzottakra is tekintettel készült.

AZ ÉTRENDE-KIEGÉSZÍTŐKKEL KAPCSOLATOS KOCKÁZATOK

Az étrend-kiegészítővel kapcsolatban a főbb kockázatok a következők:

– *Az étrend-kiegészítők alkalmazása egészségügyi kockázatokkal járhat mind az összetevők, mind azok minőségét tekintetében.*

A 37/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet hatályba lépésével megszűnt a gyógytermékekhez kapcsolódó előzetes engedélyezési eljárás, helyette az étrend-kiegészítők esetén csak bejelentési kötelezettség terheli a forgalmazót. A bejelentést az NNGYK-hoz kell benyújtani a termék címkéjének és adatlapjának megküldésével. A bejelentést elég a forgalmazás megkezdésének napján megtenni.

Az egyszerűsítés miatt az étrend-kiegészítőben felhasznált alapanyagok minőségével kapcsolatos elvárások lazultak. Az Európai Unióban és így a hazánkban gyártott étrend-kiegészítők gyártásának minőségbiztosítása megoldott, ugyanakkor harmadik orszá-

ból származó termékek esetében azok minősége erősen megkérdőjelezhető. A bejelentést követően az NNGYK kockázatértékelést végez, de ez önmagában nem szavatolja, hogy a termék a fogyasztóra nézve biztonságos. Nem vizsgálják az alapanyagok tisztaságát, eredetét, a gyártási körülményeket, az esetleges szennyező anyagokat. Többször fordult elő, hogy a címkén feltüntetett növényi alkotóelemeken kívül vényköteles gyógyszerek hatóanyagait is beleformulálták a készítménybe. Ezek egészségügyi kockázatként jelennek meg a fogyasztó esetében, de a társadalom szintjén közegészségügyi kockázatokat is hordozhatnak.

– *Az egészségügyi kockázatok feltárása, evidence based dokumentálása kezdetleges.*

A kockázatok mérséklésére az NNGYK kockázatértékelése tekinthető kezdőpontnak, amit adott esetben hatósági ellenőrzés követhet. 2024. május hónapban több, mint 28300 étrend-kiegészítőt regisztráltak az NNGYK-nál², míg az elmúlt húsz évben kevesebb, mint 780 terméket tiltottak el a forgalmazástól³. Azaz a hatósági kontroll a regisztrált termékek kb. 2,76 százalékáról bizonyította be, hogy kockázatos a fogyasztókra.

A 2016 óta működő Biztonságos Étrend-kiegészítő Program főként a hazai gyártókat és forgalmazókat tömörítve önszabályozó rendszert hozott életre. A minőségbiztosítás eszközszeresére támaszkodva kívánja biztosítani, hogy a programban résztvevő értékesítési helyekre megbízható minőségű, biztonságos étrend-kiegészítő készítmények kerüljenek. A rendszerhez sok gyártó, forgalmazó és gyógyszerész csatlakozott. Ugyanakkor az étrend-kiegészítő adatbázis 2022-ben volt utoljára frissítve⁴, ami azt jelzi, hogy a működése az utóbbi években háttérbe szorult. Mivel a rendszer önszabályozó, azaz nem kötelező érvényű, a piacon sok olyan gyártó és forgalmazó működik, akik még nem csatlakoztak, vagy nem is akarnak csatlakozni a rendszerhez. Ez a fogyasztó szempontjából kockázatnak minősül.

Az étrend-kiegészítőket a fogyasztók sokszor gyógyszerekkel együtt, vagy gyógyszerek helyett használják valamilyen egészségi állapot eléréséhez vagy megtartásához. A termékek alkalmazásával, vagy együtt alkalmazásával kapcsolatos egészségügyi kockázatokra sok

tanulmány, kutatás hívja fel a figyelmet. Az előforduló egészségügyi kockázatok feltárásában, dokumentálásában nagy a lemaradás, pedig ez az alapja annak, hogy mind egyéni, mind közösségi szinten kellő és megalapozott információval rendelkezünk a döntéseinkhez, hogy ki tudjuk szűrni a helytelen alkalmazásokat és a nem megfelelő termékválasztásokat. A Magyarországi Étrend-kiegészítő Gyártók és Forgalmazók Egyesülete (MÉKISZ), a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Klinikai Gyógyszerészeti Intézete és a Semmelweis Egyetem (SE) együttműködésében 2023-ban elindult az étrend-kiegészítőkre kialakított mellékhatás bejelentő online rendszer⁵ nutrivigilancia néven. A rendszer még alig ismert, így a bejelentett esetek száma kevés, ezáltal a levonható következtetések alátámasztottsága még korlátozott.

– *A fogyasztók tájékozottsága alacsony.*

Az étrend-kiegészítők megjelenése, csomagolása nagyon hasonlít a gyógyszerekéhez, sőt sok esetben azoknál még bizalomgerjesztőbb, esztétikusabb. Az étrend-kiegészítő hirdetése legfeljebb arra utalhat, hogy betegség kialakulásának kockázatát csökkenti, vagy egészség megőrzésére alkalmas, de arra is csak akkor, ha az összetevőjével kapcsolatban tudományosan kimutatták ezt a hatást. Emiatt a termékek csomagolását sokszor úgy alakítják, hogy az sugalmazza azt a hatást, amit leírni, kimondani nem szabad. Ez a kevésbé tájékozott fogyasztókat megtévesztheti egyrészt a tekintetben, hogy a termék valóban megfelelő lesz-e arra, amire a fogyasztó használni szeretné, másrészt hamis biztonságérzetet kelthet a termék következmények nélküli alkalmazásával, akár túladagolásával kapcsolatban. Mivel a termékre hatást nem írhatnak a gyártók, ugyanakkor bizonyos hatás eléréséért formulálják a készítményeiket; ez a „megtévesztés” megjelenik a kommunikációban is, ami a fogyasztókat elbizonytalaníthatja, zavarba ejtheti, elmosódottá teszi a gyógyszer és étrend-kiegészítő közötti határvonalat. Például van olyan C-vitamin étrend-kiegészítőként forgalomban, aminek magasabb az aszkorbinsav tartalma, mint ugyanennek a gyártónak a gyógyszerként törzskönyvezett C-vitaminja. Joggal zavarhatja ez meg a fogyasztót és gondolkodtatja el a szakembert.

– *A fogyasztók tájékoztatása szegényes.*

Az étrend-kiegészítők alkalmazása, fogyasztása nagyon populáris lett az elmúlt évtizedben. Hétköznapivá vált az a nézet, hogy az egészséges élethez nélkülözhetetlen az étrend-kiegészítők használata. Sokan úgy vélik, ha rendszeresen szednek étrend-kiegészítőket, akkor egészségesek maradnak. A gyártók, forgalmazók részéről a betegség kialakulásának kockázatá-

nak csökkentése dominál a kommunikációban. Ez logikus, mivel alapvető céljuk a termék eladása, az árbevételük növelése. Ugyanakkor a kockázatokkal kapcsolatos korrekt, szakmai alapokon nyugvó tájékoztatás, az esetleges mellékhatások, gyógyszerekkel együtt szedés esetén felléphető kölcsönhatások kommunikálása kizárólag felkészült szakemberektől várható el. Mára az étrend-kiegészítők forgalmazása a gyógyszertárakból áttevődött a kereskedelmi láncokba, ahol a fenti információk átadásához a szakmai tudás nincs meg. Emiatt a fogyasztók tájékozottsága az étrend-kiegészítőkkal kapcsolatban szegényes. A gyártók még nem jutottak el arra a szintre, hogy a bizonyítottan kockázatos termékek csomagolásán ezt a fogyasztó számára egyértelműen jelezzék. Például az olyan étrend-kiegészítőknél, melyek bizonyos gyógyszerekkel együtt szedve nem kívánt hatást okozhatnak (pl. warfarin mellett K-vitamin).

– *Az online térből nyerhető információ zavaros, félrevezető.*

A fentieket tetézi még az online térben található, egymásnak sokszor ellentmondó, vagy hamis információ. Ez a nem kellően tájékozott, vagy már reményvesztett fogyasztót megtévesztheti. A hatóságok nem tudnak kellően fellépni az online térben forgalmazott hamis étrend-kiegészítők forgalmazóival szemben. A hazai honlapok esetében felelőssé tehető a honlap üzemeltetője az ott megjelenő hirdetések, reklámok, termékekkel kapcsolatban, de ennek gyakorlati megvalósítása hatósági szinten inkoherens. A külföldi online felületeken megjelenő étrend-kiegészítőket reklámozó, forgalmazó pontok esetében még drámaibb a helyzet. Nem is beszélve arról, amikor a böngésző automatikusan fordítja az oldalt. Ilyenkor még a helytelen fordításból adódó félreértések is megzavarhatják a gyanútlan, alul tájékozott fogyasztót.

– *Az étrend-kiegészítők forgalma áttevődik az FMCG (Fast-Moving Consumer Goods) szektorba és az online térbe.*

Magyarország étrend-kiegészítők piaca 2015-ben 19,0%-kal, 2020-ban 32,5%-kal az európai átlag fölött teljesített^{1, 6}. Erre a növekvő piacra a kereskedelmi láncok is felfigyeltek. Ezáltal e termékek értékesítésében a gyógyszertárak szerepe csökken, annak ellenére, hogy a patikák sorra alakulnak át szabadpolcos kialakításúvá. Mára az étrend-kiegészítők értékesítésében az FMCG szektor, azaz a napi fogyasztási cikkekkel foglalkozó üzletek lettek a legmeghatározóbbak. A nagy volumen miatt drasztikus árcsökkentést tudnak elérni a beszerzési oldalon. Ez olyan mértékű, hogy sokszor a kereskedelmi láncokban lévő eladási ár alacsonyabb, mint a gyógyszertárak beszerzési ára. Emiatt a fogyasztó-

tók egyre inkább a patikán kívül szerzik be ezeket a termékeket. Ez azonban fokozott kockázatot jelent a fogyasztóra, mivel a gyógyszer – étrend-kiegészítő kölcsönhatásokat a kereskedelmi szektorban nem tudják feltárni, mivel ott hiányzik a megfelelő szakismeret, illetve a vásárlás folyamata is eltérő a gyógyszertárakban, vagy a gyógynövény szaküzletekben alkalmazott rendszertől. A futószalagos kasszarendszerrel idegen műfaj a tanácsadás, a kockázatokra való felhívás.

Az étrend-kiegészítők forgalma az online térben is erősödik. A webshop felületek alkalmasak lennének arra, hogy a megfelelő információval is ellássák a fogyasztókat a forgalmazott termékekkel kapcsolatban, mégis szinte elvétve találunk olyan webáruházat, ahol a forgalmazott étrend-kiegészítők alkalmazásával kapcsolatos kockázatokra is felhívják a figyelmet. Pedig ezek a felületek alkalmasak lennének arra, hogy a fogyasztókat korrektül tájékoztassák. A felületet egyszer kell jól elkészíteni, majd ezután biztosak lehetünk, hogy minden esetben az általunk standardizált információt látja a fogyasztó.

CÉLOK

A fent említett kockázatok feltárását követően a Magyar Gyógyszerészi Kamara a következő cselekvési programot fogadta el az étrend-kiegészítőkkal kapcsolatban a XIII. Vándorgyűlésén.

- Az étrend-kiegészítők alkalmazása során fellépő egészségügyi kockázatok folyamatos csökkentése – a fogyasztó egészsége legyen a fő prioritás a gazdasági érdekek előtt.
- Az étrend-kiegészítők alkalmazásával kapcsolatos kockázatok dokumentálását, értékelését intézményesíteni kell (<https://www.nutrivigilancia.hu/>).
- Iránytűt kell mutatni az étrend-kiegészítőkkal kapcsolatos információkról az online térben – Biztonságos Étrend-kiegészítő Program fejlesztése.
- Az étrend-kiegészítők összetételéből eredő egészségügyi kockázatok egyértelműen kell jelezni a csomagoláson, ha a termék egészségügyi kockázatokot hordoz és az gyógyszertáron kívül forgalmazásban van.
- A gyógyszertárak az étrend-kiegészítők és a gyógyszer – étrend-kiegészítők együttes alkalmazásából eredő egészségügyi kockázatokot képesek felderíteni és megszüntetni.
- Erősíteni kell, hogy a fogyasztók az étrend-kiegészítőket a gyógyszertárból szerezzék be.

JAVASOLT INTÉZKEDÉSEK

A fenti célok megvalósítása érdekében párhuzamosan két úton kell haladni. Egyrészt azon javaslatok esetében, ahol ezek értelmezhetők és relevánsak, ott a jogalkotási folya-

matokat célszerű előtérbe helyezni. Másrészt az MGYK részéről kezdeményezni kell, hogy az étrend-kiegészítő gyártók és forgalmazók közvetlenül, vagy az őket tömörítő egyesületeken (MÉKISZ) keresztül a fenti célokat elfogadják és partnerek legyenek a célok teljesülésében, hiszen azok voltaképpen megegyeznek a fogyasztók érdekeivel.

1. Az étrend-kiegészítők alkalmazása során fellépő egészségügyi kockázatok folyamatos csökkentése

1.1. A fokozott egészségügyi kockázatú étrend-kiegészítők kizárólag gyógyszertárakban legyenek forgalmazhatóak

Kizárólag gyógyszertárban, illetve a gyógyszertár által internetes kereskedelem formájában lehessen forgalmazni azokat az étrend-kiegészítőket, melyek olyan összetevőket tartalmaznak, melyek az NNGYK (OGYÉI) Tudományos Tanácsadó Testülete által élelmiszerekben, étrend-kiegészítőkből csak bizonyos korlátozásokkal használhatók, függetlenül attól, hogy jelenleg van-e gyógyteán kívül egyéb kiserelésük. Továbbá célszerű lenne a Salvia miltiorrhiza mellett az összes Salvia fajt is a listára felvezetni. Ezt az intézkedést javasolt a 37/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendeletbe bevezetni.

1.2. NNGYK regisztrációs szám a csomagoláson

Akár jogszabály által, akár a biztonságos étrend-kiegészítő program részeként célszerű lenne bevezetni, hogy az étrend-kiegészítők csomagolásán kötelező legyen feltüntetni az NNGYK regisztrációs számot. Így akár a szakember, akár a vásárló legalább azt meg tudja nézni, hogy a termék regisztrált-e vagy nem.

Nagyon megkönnyítené a termékek forgalmazását, ha létezne egy egységes étrend-kiegészítő törzs, hasonló, mint a gyógyszerek esetében az alimed kód. A legalmasabb erre az NNGYK regisztrációs azonosító volna. Ennek használatával az elektronikus adatok cseréje (rendelés, értékesítés, termékazonosítás) standardizált volna. Fontos volna a gyártókat meggyőzni arról, hogy ha ezt az azonosítót ráteszik a termékre, akkor

- egyszerűsödne a termékek egyértelmű azonosítása. Erre pusztán a név nem alkalmas, hiszen változhat ugyanannak a terméknek a neve, illetve könnyű összekeverni a hasonló termékek neveit, továbbá termékek adatbázis szintű azonosításra nem célszerű a változó karakterhosszúságú nevet használni;
- egyszerűsödne a termékek hatósági kontrollja, hiszen az az étrend-kiegészítő, amin ez a kód nem szerepel, az nem regisztrált; továbbá a terméken lévő kód alapján az NNGYK regisztrált étrend-kiegészítők listáján

is egyértelműen azonosítható lenne a termék. Pusztán név alapján az elírás, a szóközök hibát eredményezhetnek, nem is beszélve arról, hogy sok a megtévesztően hasonló nevű készítmény;

- egyszerűsödne a mellékhatások bejelentése és egyértelmű összekötése a termékkel, mivel a bejelentőnek csak a regisztrációs kódot kellene megadnia a bejelentéskor, majd a rendszer által előkeresett termék adatait már csak ellenőriznie kell. Így szinte el lehet kerülni a helytelen termék azonosításból adódó hibákat.

Ezt az intézkedést javasolt a 37/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendeletbe bevezetni. A jogalkotási javaslattal párhuzamosan tárgyalásokat kell kezdeni a gyártókkal, forgalmazókkal, hogy önként vállalják a fenti intézkedések bevezetését.

1.3. 2D kód elhelyezése a csomagoláson

Célszerű a termékeken kétdimenziós (2D) kódot is elhelyezni. A kód tartalmazná az NNGYK regisztrációs számot, a gyártási számot és a lejáratit időt. Esetleg a termék nevét is, bár ez nem feltétlenül szükséges. A 2D kód gyakorlati segítséget adna a gyártóknak és a forgalmazóknak is, mivel ezzel a kóddal elektronikusan lehet a terméket azonosítani, kizárva az emberi hibát, úgy, hogy a beolvasáskor még a lejáratit időt is ellenőrizni tudja az adott ügyviteli rendszer. Ezzel elkerülhető a termékek cseréje, lejárt, vagy lejárat közele termékek értékesítése, ami nagyon fontos fogyasztóvédelmi, kockázatsökkentő elem. A 2D kód megnehezíti a hamisítást is, hiszen a 2D kód szerkezetének és adattartalmának a generálása további ismereteket is igényel a hamisítók részéről. A helytelenül kódolt kód az olvasáskor azonnal hibát tud generálni. Természetesen ez nem szünteti meg a hamisítást, de nehezebbé teszi azt. Az étrend-kiegészítők esetében az egyedi termék azonosításra (szerializáció), ami az Rx gyógyszerek esetében már működik, talán nincs szükség, bár ez a hamisítást még jobban vissza tudja szorítani. A 2D kód azért is fontos elem, mert ez lehetővé teszi a termékek robotok által történő logisztikai kezelését, automatikus azonosítását, betárolását. Fontos hangsúlyozni, hogy kerülni kell az inverz 2D kódok használatát a csomagoláson, azaz amikor fekete alapon fehér színben jelenik meg a kód, mert a beolvasó eszközök, a kódfelismerő algoritmusok, ezzel nehezen birkóznak meg jelenleg. Tehát a normál fehér alapon fekete 2D kódok használata legyen kötelező.

Ezt az intézkedést célszerű a 37/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendeletbe bevezetni. A jogalkotási javaslattal párhuzamosan tárgyalásokat kell kezdeni a gyártókkal, forgalmazókkal, hogy önként vállalják a fenti intézkedés bevezetését.

2. Az étrend-kiegészítők alkalmazásával kapcsolatos kockázatok dokumentálását, értékelését intézményesíteni kell (<https://www.nutrivigilancia.hu/>);

A nutriviencia honlap elindítása fontos lépés volt annak érdekében, hogy az étrend-kiegészítők használatával kapcsolatban felmerült mellékhatásokat dokumentáljuk, elemezzük és következtetéseket vonjunk le. A rendszer működését célszerű hosszú távra biztosítani, hiszen más, hasonló, központilag fenntartott rendszer nincs. Az étrend-kiegészítők alkalmazásával járó kockázatok evidence-based ismeretanyaga fontos mérőköve lehet a kockázatok felismerésének, a fogyasztó biztonságának. Az MGYK részéről tárgyalásokat kell kezdeményezni, hogy milyen módon lehetne ezt a rendszert intézményesíteni, a működéshez szükséges forrásokat biztosítani, a kiértékelési rendszert fejleszteni. Célszerű volna ezt a rendszert a Biztonságos Étrend-kiegészítő Program alá integrálni.

Azt is célszerű megvizsgálni, hogy az adatokból levont következtetések mennyire lehetnek piacképesek, hogyan generálhatna a rendszer bevételeket. A cél az lehetne, hogy a működtetéshez, fejlesztéshez szükséges forrásokat a rendszer saját maga tudja előteremteni.

Ehhez az intézkedéshez talán nem szükséges jogalkotási folyamat. Az MGYK részéről e rendszerhez történő csatlakozás, esetleg az üzemeltetésben való részvétel cél lehet, hiszen az itt keletkező új információ fontos lehet a gyógyszerészeti szakma számára.

3. Iránytűt kell mutatni az étrend-kiegészítőkkal kapcsolatos információkról az online térben – Biztonságos Étrend-kiegészítő Program fejlesztése;

A Biztonságos Étrend-kiegészítő Program mögé egy jól szervezett működtető rendszert célszerű létrehozni. A honlapot célszerű lenne a nutriviencia honlappal összekapcsolni, vagy a kettőt egy platform alatt összevonni. A rendszert célszerű tovább fejleszteni úgy, hogy az étrend-kiegészítőkkal kapcsolatos fontos információkat, híreket a felhasználók tudományos alapon, de közérthető nyelven napi szinten olvashassák. Ez a platform lehetne a vezető információs iránytű a hazai online térben. A felületen reklámfelületeket lehetne értékesíteni, biztosítva a működéshez szükséges forrásokat. Hasonlóan, mint a pharminindex, csak étrend-kiegészítők vonatkozásában.

A hamis, nem regisztrált étrend-kiegészítőkkal kapcsolatos reklámok visszaszorítása érdekében célszerű a program részeként egy reklám-monitorozó feladatkört is meghatározni, ehhez pénzügyi és humán erőforrást biztosítani. Ennek az lenne a szerepe, hogy egyrészt a fogyasztók jelenteni tudják azokat a hazai honlapo-

kat, ahol hamis, vagy hamisgyanús étrend-kiegészítőket reklámoznak, forgalmazznak. Másrészt a program saját erőforrásaira támaszkodva is monitorozza a hazai piacot és kiszűri az étrend-kiegészítő piacon tisztességtelen piaci magatartású szervezeteket. Mivel ezt a funkciót a hatósági oldal nem kellő gondossággal látja el, fontos, hogy legyen egy önszabályozó rendszer is a piacon.

(A második rész a Gyógyszerészi Hírlap soron következő, októberi számában jelenik meg – a szerk.)

Irodalom

1. Állami Számvevőszék 2021: Elemzés Gyógyszerek és étrend-kiegészítők, kockázatok és mellékhatások A gyógyszerterülfogyasztás és az étrend-kiegészítők közpénzügyi szempontú elemzése, EL-3225-011/2021.
2. NNGYK: Bejelentett étrend-kiegészítők listája: https://ogyei.gov.hu/ETREND_LISTA/#
3. NNGYK Forgalmazástól eltiltott étrend-kiegészítők listája : https://ogyei.gov.hu/ETREND_LISTA/#
4. MÉKISZ Étrend-kiegészítő adatbázis: <https://mekisz.hu/index.php?page=etrkiegds&lang=hu>
5. Étrend-kiegészítők mellékhatásának bejelentése: <https://www.nutrivigilancia.hu/>
6. Statista (2021): Value of the dietary supplements market in Europe in 2015 and 2020, by country <https://www.statista.com/statistics/589452/value-dietary-supplements-markets-europe-by-country/>

Pályázati felhívás

A Pharmacia Alapítvány pályázatot hirdet a napi gyakorlatban alkalmazott eljárások és módszerek ismertetésére és terjesztésére

„Tegyétek így Ti is,

avagy jó megoldások bemutatása a gyógyszerészi tevékenységben” címmel.

Pályázni maximum 10 oldal terjedelmű lehet a gyógyszerészet bármely területéről, mint például a közforgalomból expedálás, beteggondozás, gazdálkodás, intézeti gyógyszerellátás, raktári automatizálás, elektronikus adminisztráció, magisztrális gyógyszerkészítés, vagy ipari gyakorlat témában.

A pályázatnak tartalmaznia kell a probléma felvetését, a megoldásként alkalmazott gyakorlat bemutatását, annak újszerűségét, előnyeit, és a kiterjesztésének módját.

A beérkezett pályamunkákat a Pharmacia Alapítvány Kuratóriuma értékeli és díjazza.

1. díj 200.000 Ft pénzdíjazás + megjelenési lehetőség a Gyógyszerészi Hírlapban és a 2025. év tavaszi kamarai Vándorgyűlésen, szakmai továbbképzéseken
2. díj 150.000 Ft pénzdíjazás + megjelenési lehetőség a Gyógyszerészi Hírlapban és a 2025. év tavaszi kamarai Vándorgyűlésen, szakmai továbbképzéseken
3. díj 100.000 Ft pénzdíjazás + megjelenési lehetőség a Gyógyszerészi Hírlapban és a 2025. év tavaszi kamarai Vándorgyűlésen, szakmai továbbképzéseken

A pályamunkákat a Pharmacia Alapítvány Kuratóriuma bírálja el, a díjakat a 2024. novemberi Köztestületi Napokon kívánjuk átadni, így a pályázatok beérkezésének határideje: 2024. október 31. A pályázatokat e-mail formájában a hivatal@mgyk.hu címre várjuk.

Budapest, 2024. augusztus 26.

Pharmacia Alapítvány Kuratóriuma